

Zápis do obchodního rejstříku

Následky zamítnutí návrhu na zápis statutárního orgánu specifikované v ustanovení § 27 odst. 7 obch. zák. mohou být odvráceny jedině odklizením zamítavého rozhodnutí rejstříkového soudu prostřednictvím opravných prostředků. Účinky zamítnutí návrhu nemůže zvrátit ani pozdější zápis dotčené osoby do obchodního rejstříku, opřený právě o jmenování, které se od počátku považuje za neplatné. Takové rozhodnutí rejstříkového soudu naopak zakládá neshodu mezi skutečným právním stavem a stavem zápisu v obchodním rejstříku, jež by měla být napravena postupem podle § 200b odst. 1 o. s. ř.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 4182/2009, ze dne 25.8.2010)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci obchodní společnosti P. – cz spol. s r. o., se sídlem ve V., zastoupené JUDr. J.V., advokátem, se sídlem v H. K., o zápis změn do obchodního rejstříku, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. C 10000, o dovolání obchodní společnosti proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. března 2009, č. j. 14 Cmo 346/2008-194, tak, že dovolání proti výrokům I. a III. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. března 2009, č. j. 14 Cmo 346/2008-194, se odmítá. Dovolání proti výroku II. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. března 2009, č. j. 14 Cmo 346/2008-194, se zamítá.

Z odůvodnění:

Krajský soud v Hradci Králové zahájil usnesením ze dne 15. října 2007, č. j. F 33793/2007, C 10000/8-129, řízení s obchodní společností P. – cz spol. s r. o. (dále jen „společnost“) za účelem dosažení shody mezi zápisem v obchodním rejstříku a skutečným stavem (první výrok), vymazal P. Š., jako jednatele společnosti a zapsal datum 29. října 2004 jako den zániku jeho funkce do obchodního rejstříku (druhý výrok) a uložil společnosti zaplatit soudní poplatek (třetí výrok).

K odvolání společnosti a P. Š. Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným usnesením odmítl odvolání P. Š. a odvolání společnosti v části směřující proti prvnímu výroku usnesení soudu prvního stupně (výrok I.), potvrdil usnesení soudu prvního stupně v části týkající se výmazu jednatele P. Š., v části týkající se zápisu dne zániku funkce jej změnil tak, že zapsal text: „P. Š. dne 10. října 2002 funkce jednatele nevznikla“, a potvrdil třetí výrok usnesení soudu prvního stupně.

Odvolací soud vyšel z toho, že návrh na zápis změn do obchodního rejstříku, spočívající mimo jiné i v zápisu jednatele P. Š., jemuž měla funkce vzniknout dne 10. října 2002 (na základě jmenování valnou hromadou, konanou téhož dne), byl usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. července 2003, č. j. F 486/2003, F 18388/2003, C 10000/4-71, v části týkající se zápisu jmenovaného, zamítnut. Z toho dovodil, že podle ustanovení § 27 odst. 7 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), ve znění účinném do 30. června 2005, se jmenování P. Š. jednatelem společnosti „stalo od počátku neplatným“. Na jeho neplatnosti podle odvolacího soudu nic nemění ani následný zápis P. Š. jako jednatele společnosti do obchodního rejstříku, neboť byl zapsán na základě (téhož) jmenování, které se považuje od počátku za neplatné. Odvolací soud proto uzavřel, že P. Š. se jednatelem společnosti nikdy nestal.

Výslovně proti všem výrokům usnesení odvolacího soudu podala společnost dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), ohlašujíc uplatnění všech dovolacích důvodů podle § 241a odst. 2 a 3 o. s. ř. a navrhujíc, aby Nejvyšší soud rozhodnutí soudů obou stupňů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Dovolatelka namítá, že „celé rejstříkové řízení je od počátku stiženo vadou, jehož důsledkem je dovoláním napadené rozhodnutí odvolacího soudu“. Tvrdí, že v řízení, jež skončilo zamítnutím návrhu na zápis P. Š. jako jejího jednatele do obchodního rejstříku, byla nejdříve usnesením rejstříkového soudu vyzvána k doložení listin s tím, že neučiní-li tak, bude návrh odmítnut. Následně byl usnesením téhož soudu návrh zamítnut.

Podle dovolatelky je zřejmé, že byla nesprávně poučena o následku svého nekonání, „když mezi odmítnutím návrhu a jeho zamítnutím je zásadní rozdíl“, neboť jen v případě zamítnutí návrhu se na jmenování jednatele pohlíží jako na od počátku neplatné. Dodává, že k zamítnutí návrhu nebyl ani dán důvod. Jelikož řízení bylo stiženo vadou, vydání zamítavého usnesení „nemohlo znamenat zkonzumování funkce jednatele společnosti“. „Tvzení odvolacího soudu, že P.Š. funkce jednatele nikdy nevznikla, není založeno na relevantních skutečnostech“ a „není možné tvrdit“, že jmenovanému funkce nevznikla ani v důsledku následného zápisu do obchodního rejstříku.

Rozhodnutí odvolacího soudu má dovolatelka za nepřezkoumatelné. Jednak proto, že chybně uvádí datum, které bylo jako den vzniku funkce jednatele P. Š. zapsáno do obchodního rejstříku (namísto 10. října 2002 uvádí 10. října 2004), jednak proto, že odvolací soud opřel své rozhodnutí o odlišný právní závěr, než jaký učinil soud prvního stupně, a právním posouzením a úvahou soudu prvního stupně, které byly v odvolacím řízení napadeny, se vůbec nezabýval, aniž by jakkoli tento svůj postup vysvětlil.

Nejvyšší soud úvodem poznamenává, že rozhodné znění občanského soudního řádu, podle kterého dovolání projednal a rozhodl o něm (do 30. června 2009), se podává z bodu 12., části první, článku II. zákona č. [7/2009](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Přípustnost dovolání proti výroku I. usnesení odvolacího soudu, jímž odvolací soud odmítl dovolání proto, že směřuje proti rozhodnutí soudu prvního stupně, proti němuž není dovolání přípustné (§ 218 písm. c/ o. s. ř.), nezakládá žádné ustanovení občanského soudního řádu (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. 29 Odo 194/2002, veřejnosti dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu). Stejně je tomu i v případě (ne)přípustnosti dovolání proti výroku III., jímž byl potvrzen výrok o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek.

Nejvyšší soud proto potud dovolání bez dalšího odmítl podle ustanovení § 243b odst. 5 a § 218 písm. c/ o. s. ř.

Dovolání proti potvrzujícímu a měnícímu výroku usnesení odvolacího soudu ve věci samé je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a/ a c/ o. s. ř.; není však důvodné.

Ačkoli dovolatelka jako důvod dovolání obecně označuje veškeré v úvahu přicházející dovolací důvody, námítky, o které svou argumentaci v dovolání opírá, jednak poukazují na vady řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, jednak zpochybňují správnost právního posouzení věci odvolacím soudem. Dovolatelka tak obsahově vystihuje dovolací důvody uvedené v ustanovení § 241a odst. 2 písm. a/ a písm. b/ o. s. ř.; avizovaný dovolací důvod dle § 241a odst. 3 o. s. ř. blíže žádnou dovolací námítkou nekonkretizuje. Nejvyšší soud proto - jsa vázán uplatněnými dovolacími důvody včetně jejich obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 o. s. ř.) - nejprve přezkoumal

rozhodnutí odvolacího soudu z pohledu dovolacího důvodu podle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. a shledal, že vadami namítanými dovolatelkou řízení netrpí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí odvolacího soudu nezakládá pouhá chyba v psaní, když namísto správného data 10. října 2002 je v něm uvedeno (nesprávné) datum 10. října 2004. Rozhodnutí není nesrozumitelné a je i dostatečně odůvodněno; o nepřezkoumatelné rozhodnutí tudíž nejde.

Důvodná není ani námitka, podle níž odvolací soud opřel své rozhodnutí o odlišný právní závěr, než jaký učinil soud prvního stupně, a právním posouzením soudu prvního stupně, které bylo v odvolacím řízení napadeno, se vůbec nezabýval. Odvolací soud je totiž oprávněn přezkoumat rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé i z důvodů, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 212a odst. 1 o. s. ř.), a posoudit věc po právní stránce jinak, než soud prvního stupně (§ 220 odst. 1 o. s. ř.).

Jelikož jiné vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se dále - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř., tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Podle ustanovení § 27 odst. 7 obch. zák. ve znění rozhodném pro projednávanou věc (tj. ve znění ke dni 9. července 2003) jestliže rejstříkový soud zamítne návrh na povolení zápisu osoby, která je oprávněna právnickou osobu zavazovat jako její orgán nebo člen orgánu, do obchodního rejstříku, považuje se její volba nebo jmenování od počátku za neplatnou. Tím nejsou dotčena práva třetích osob nabytá v dobré víře. Zamítavé rozhodnutí rejstříkový soud po nabytí právní moci zveřejní. Až do tohoto zveřejnění nemůže právnická osoba namítat neplatnost volby nebo jmenování vůči třetím osobám, ledaže by prokázala, že o neplatnosti věděly.

Citované ustanovení zakládá nevyvratitelnou právní domněnku neplatnosti volby nebo jmenování dotčených osob; jde přitom o neplatnost ex tunc (od počátku). V projednávané věci se - v důsledku zamítnutí návrhu na zápis P. Š. do obchodního rejstříku - tato právní domněnka uplatnila právě ve vztahu ke jmenování P. Š. jednatelem společnosti na valné hromadě konané dne 10. října 2002. Ode dne, kdy usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. července 2003, č. j. F 486/2003, F 18388/2003, C 10000/4-71, nabylo právní moci (od 22. srpna 2003), již na toto jmenování není možné nahlížet jinak, než jako na od počátku neplatné.

Z hypotézy ustanovení § 27 odst. 7 obch. zák. je zřejmé, že pro uplatnění její dispozice není rozhodné, zda řízení, které zamítavému rozhodnutí předcházelo, bylo postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (tedy např. zda jeho účastníkům nebylo rejstříkovým soudem poskytnuto náležité poučení), či zda byly naplněny (a jaké byly) důvody, které rejstříkový soud k zamítnutí návrhu vedly; rozhodující je zde výsledek řízení. Následky zamítnutí návrhu na zápis statutárního orgánu specifikované v ustanovení § 27 odst. 7 obch. zák. mohou být odvráceny jedině odklizením zamítavého rozhodnutí rejstříkového soudu prostřednictvím opravných prostředků. Pakliže dovolatelka proti usnesení o zamítnutí návrhu na zápis svého jednatele do obchodního rejstříku opravný prostředek (odvolání) nepodala, sama zanedbala ochranu svých práv.

Účinky zamítnutí návrhu nemůže zvrátit ani pozdější zápis dotčené osoby do obchodního rejstříku, opřený právě o jmenování, které se od počátku považuje za neplatné. Takové rozhodnutí rejstříkového soudu naopak zakládá neshodu mezi skutečným právním stavem a stavem zápisu v obchodním rejstříku, jež by měla být napravena postupem podle § 200b odst. 1 o. s. ř.

Závěr odvolacího soudu, podle něhož P. Š. funkce jednatele společnosti dne 10. října 2002 nevznikla, je tedy správný. Protože se dovolatelce prostřednictvím uplatněných dovolacích důvodů správnost právního posouzení věci odvolacím soudem zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud dovolání podle ustanovení § 243b odst. 2 věty první o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nezbytná cesta](#)
- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)